

UZASADNIENIE

FAKTY:

W dniu **01/09/2001** pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. w L. [dalej, także Bank] a pozwanym R. R. zawarta została umowa kredytu nr (...). Kwota kredytu wynosiła 5203,65 PLN. Kredyt oprocentowany był według stałej stopy procentowej, która w dacie zawarcia umowy wносиła 22,50% w stosunku rocznym. Odsetki wynosiły 1219,74 PLN. Pozwany zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z odsetkami **w 24 równych miesięcznych ratach począwszy od 01/01/2001**. Miesięczna rata wynosiła 267,64 PLN. Pozwany oświadczył, że w przypadku nie wywiązania się z zobowiązania wynikającego z umowy, poddaje się egzekucji do trzykrotności kwoty kredytu. **Bank może wystawić tytuł egzekucyjny w terminie 36 miesięcy od dnia, w którym powinna nastąpić całkowita spłata kredytu, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy** [fakt bezsporny; nadto k. 18-21, 201-203].

Bank 29/01/2004 wystawił przeciwko pozwanemu **bankowy tytuł egzekucyjny nr (...)** z tytułu umowy kredytu z 01/09/2001. Na datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wysokość zobowiązania pozwanego wynosiła 8903,41 PLN. Na zobowiązanie złożyły się: 4986,86 PLN należności głównej w postaci niespłaconego kredytu, 1168,86 PLN w postaci odsetek umownych, 2642,63 PLN w postaci odsetek umownych od należności niespłaconej w terminie i 105 PLN kosztów upomnień. **Wskazano, że roszczenie jest wymagalne** [k. 204].

Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lubawskim postanowieniem z **16/02/2004, sygn. akt I Co 52/04** nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności na rzecz Banku przeciwko pozwanemu. Dnia 19/02/2004 tytuł wykonawczy wydano Bankowi [k. 205-206].

Prawnym następcą (...) Banku (...) S.A. w L. stał się (...) Bank S.A. w W. [dalej, także (...) Bank; fakt bezsporny].

Z wniosku (...) Bank przeciwko pozwanemu toczyły się dwa postępowania egzekucyjne. Pierwsze przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim S. M. o sygn. akt Km 316/04. Prowadzone było na podstawie tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego na rzecz (...) Banku (...) S.A. w L. z 31/03/2004 [**sygn. akt I Co 94/04**]. Drugie przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim M. M. o sygn. akt Km (...) toczyło się w oparciu m.in. o tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego na rzecz (...) Banku (...) S.A. w L. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim z 16/02/2004 **w sprawie o sygn. akt I Co 52/04** [k. 207-209].

Dnia 26/09/2013 pomiędzy (...) Bank S.A. w W. [zbywcą] a (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. [nabywcą; dalej, także (...)] zawarta została **umowa przelewu wierzytelności nr (...)**, na podstawie której zbywca przeniósł na rzecz nabywcy wierzytelności wymienione w załącznikach nr 1 i 2. W załączniku nr 2 pod pozycją 445 była wierzytelność wobec pozwanego. Nabyta wierzytelność wynikała z umowy kredytu nr (...). Zadłużenie na 31/08/2013 wynosiło 14 913,75 PLN. Na zadłużenie złożyły się: 3822,76 PLN – kapitał, 2779,31 PLN – odsetku umowne, 8186,18 PLN – odsetki karne i 125,50 PLN – koszty. **W § 5 zbywca oświadczył, że jest prawnym następcą (...) Bank S.A. w K., w związku z połączeniem (...) Bank S.A. oraz (...) Banku S.A. poprzez przeniesienie całego majątku (...) Banku S.A. na (...) Bank S.A.** [k. 21-35].

Dnia 30/12/2013 pomiędzy (...) [sprzedającym] oraz powodem (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. [kupującym] zawarta została kolejna **umowa sprzedaży wierzytelności**. W § 1 ust. 1 sprzedający oświadczył, że według stanu na datę podpisania umowy, przysługują mu niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w Załączniku nr 1 do Umowy, sporządzonym według stanu na 30/12/2013, w stosunku m.in. do osób fizycznych [k. 17-63].

W dniach: 31/12/2013, 04/02/2014 i 31/03/2014 (...) oraz powód trzykrotnie aneksowali umowę sprzedaży wierzytelności z 30/12/2013 [k. 64-75].

DOWODY:

Fakty bezsporne ustalono zgodnie z art. 229 i 231 k.p.c. W pozostałym zakresie stan faktyczny ustalono w oparciu o dowody z dokumentów, w tym dokumentów urzędowych.

Pozwany podniósł zarzut, że powód nie wykazał istnienia stosunku prawnego, w kształcie na jaki się powołuje [k. 169v-170]. Fakt istnienia zobowiązania pozwanego **względem pierwotnego kredytodawcy** wynika z umowy kredytowej, zawartej pomiędzy pozwanym jako kredytobiorcą, a Bankiem jako kredytodawcą. Zgodnie z umową Bank udzielił pozwanemu 5203,65 PLN kredytu. Pozwany zaś zobowiązał się spłacić kredyt wraz z odsetkami w 24 równych ratach miesięcznych począwszy od 01/10/2001. Nadto powód nie musiał udowodnić, że wypowiedział umowę kredytu pozwanemu. Zgodnie z umową w wypadku nie wywiązania się przez pozwanego z zobowiązania wynikającego z umowy, Bank mógł w terminie 36 miesięcy do dnia, w którym powinna nastąpić całkowita spłata kredytu, tj. do 02/10/2006 wystawić przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny. Z kolei pozwany nie dowiódł, że spłacił kredyt w terminie. W związku z czym zarzut pozwanego był nieskuteczny.

Nadto pozwany zarzucił, że przedstawione przez powoda dowody z dokumentów są niewystarczające do wykazania faktu przejścia wierzytelności na powoda [k. 170]. Przedłożona przez powoda umowa przelewu wierzytelności zawarta 26/09/2013 pomiędzy Bankiem, a (...) wraz z załącznikiem nr 2 szczegółowo określa przelaną wierzytelność, która przysługiwała Bankowi względem pozwanego z tytułu umowy kredytu z 01/09/2001. O załączniku nr 2 stanowi § 3 ust. 3 umowy. Ponadto został on wymieniony wśród załączników do umowy.

Natomiast z przedstawionej przez powoda umowy sprzedaży wierzytelności z 30/12/2013, której stronami byli (...) i powód **nie wynika, że wierzytelność przysługująca (...) przeciwko pozwanemu została sprzedana na rzecz powoda**. Powód nie dołączył do tej umowy (...) nr (...). Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy miał on szczegółowo określać niesporne i wymagalne wierzytelności, w tym wierzytelność (...) względem pozwanego. W załącznikach do pozwu znajduje się tylko bliżej nieokreślony dokument, który nie odnosi się do pozwanego [k. 62-63]. Ujawnienie danych i informacji określających wierzytelność przypisaną do pozwanego w Załączniku nr 3 do aneksu nr (...) z 31/03/2013 jest niewystarczające [k. 74-75]. Powód, bowiem nie wykazał, że wierzytelność ta była przedmiotem trzykrotnie aneksowanej umowy sprzedaży wierzytelności z 30/12/2013. Z przedstawionych względów ten zarzut pozwanego był trafny.

Postanowieniem z 22/08/2023 pominięto wnioski powoda wymienione w orzeczeniu [k. 230]. Wnioski powoda były nieprzydatne do wykazania twierdzeń powoda o faktach. Nadto zmierzały do przedłużenia postępowania. **Przepis art. 104 ust. 3 ustawy z 29/08/1997 Prawo bankowe [dalej „pr. bank.”] nie ma tutaj zastosowania. W istocie wniosek powoda stanowi próbę ominięcia art. 105 pr. bank.**

W doktrynie prawniczej wyjaśniono, że art. 104 pr. bank. jest przepisem wyrażającym **swobodę decyzyjną klienta banku** (strony umowy) odnośnie do upoważnienia banku do przekazania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie. **Beneficjent może decydować o przedmiotowym i podmiotowym ograniczeniu obowiązku dyskrecji**, tzn. komu i jakie informacje mógłby przekazywać bank upoważniony, jak również o czasie trwania takiego ograniczenia [K. K. [w:] B. B., L. K., J. M. K., K. K., Prawo bankowe. Komentarz do przepisów cywilnoprawnych, W. 2020, art. 104].

We wskazanym przez powoda art. 104 ust. 3 pr. bank. nie ma przewidzianego, ustawowego uprawnienia dającego Sądowi możliwość przymuszenia strony do złożenia pisemnego upoważnienia zwalniającego Bank z zachowania tajemnicy bankowej w zakresie danych związanych z zawarciem i wykonywaniem umowy o kredyt [k. 188-189, 216].

Z kolei art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. d) pr. bank. stanowi, że bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową wyłącznie **na żądanie sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym**

lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym. Sprawa o zapłatę nie jest wymieniona w tym przepisie. W związku z czym wniosek powoda o zobowiązanie Banku w trybie art. 248 k.p.c. do przedstawienia bankowej dokumentacji jest bezpodstawny [k. 189, 216].

Poza tym, należy zgodzić się ze stroną pozwaną. To na powodzie spoczywał ciężar dowodu w zakresie, w którym Sąd miałby zmusić pozwanego do podjęcia żadanego przez powoda działania. Innymi słowy, powód powinien lepiej przygotować się do prowadzenia tej sprawy, a nie przerzucać odpowiedzialność za jej wynik na pozwanego, w tym dodatkowo na stronę słabszą tego stosunku prawnego [konsumenta].

PRAWO:

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia [k. 169v].

Przyjmując, że postępowanie klauzulowe zostaje dla wierzyciela zakończone w rozumieniu art. 124 § 2 k.c. **z chwilą skutecznego doręczenia mu tytułu wykonawczego, można zaaprobować pogląd, że samo złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia,** unikając jednocześnie trudnych do zaakceptowania skutków tego stanowiska w postaci uzależnienia ponownego biegu terminu przedawnienia wyłącznie od zachowania wierzyciela [wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z 10/12/2020, I CSK 182/19].

Powód niebędący bankiem nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela. Wynika to z wyjątkowości przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego. Tytuł taki nie może być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niebędących bankami [wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie – VII Wydział Gospodarczy z 13/09/2018 VII AGa 419/18].

Co więcej dominujące jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych stanowisko, zgodnie z którym zbycie przez bank długu wynikającego z bankowego tytułu egzekucyjnego na rzecz podmiotu innego niż bank **nie powoduje przerwania biegu przedawnienia.** W razie cesji wierzytelności przerwa biegu przedawnienia wywołana złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji **zachowa swój skutek wyłącznie wobec tych cesjonariuszy, którzy sami mogliby posłużyć się bankowym tytułem egzekucyjnym.** W pozostałych sytuacjach przerwę biegu przedawnienia uznaje się za niebyłą [„Dopuszczalność przerwania biegu przedawnienia na skutek zbycia przez bank długu wynikającego z bankowego tytułu egzekucyjnego na rzecz innego podmiotu”, L.].

Pozwany zgodnie z umową kredytu z 01/09/2001 **miał spłacić kredyt do 01/10/2003.** W razie niespłacenia przez pozwanego kredytu w terminie, Bank w terminie 36 miesięcy od 01/10/2003, tj. do 01/10/2006 mógł wystawić przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny. Dnia 29/01/2004 Bank wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr 578/OK/IA/04. Tak więc roszczenie Banku przeciwko pozwanemu najpóźniej stało się wymagalne z chwilą wystawienia ww. bankowego tytułu egzekucyjnego, tj. 29/01/2004. **Termin przedawnienia roszczenia pieniężnego Banku przeciwko pozwanemu wynosił 3 lat i jego koniec przypadał na 29/01/2007.**

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że jakiegokolwiek postępowanie klauzulowe i egzekucyjne wszczęte przez Bank przeciwko pozwanemu na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z 29/01/2004 nie wywołuje materialnoprawnych skutków w stosunku prawnym pomiędzy powodem, a pozwanym. Powód [niebędący Bankiem] nie może powołać się na przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia przez Bank. **Zatem ewentualne przerwanie biegu przedawnienia roszczenia przysługującego Bankowi przeciwko pozwanemu dokonane przez Bank od 29/01/2004 do 29/01/2007 uznać trzeba za niebyłe.**

Niezależnie należy wskazać, że Bank pomiędzy 29/01/2004, a 16/02/2004 złożył do Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Zatem w zakreślonym czasie przerwał bieg terminu przedawnienia stosowanie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c. **Dnia 19/02/2004 w sprawie I Co 52/04** wydano Bankowi tytuł wykonawczy w postaci ww. bankowego tytułu egzekucyjnego. W związku z czym od 19/02/2004 trzyletni bieg terminu przedawnienia roszczenia zaczął biec na nowo [zob. art. 124 § 2 k.c.]. **W takim wypadku koniec nowego terminu przedawnienia roszczenia przypadał na 19/02/2007.** Bank dopiero w 2009 r. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu na podstawie tego tytułu wykonawczego [sygn. akt KM 304/09], tj. 2 lata po upływie terminu przedawnienia roszczenia. Z kolei postępowanie egzekucyjne wszczęte z wniosku Banku przeciwko pozwanemu przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim S. M. **o sygn. akt Km 316/04** było prowadzonego na podstawie innego bankowego tytułu egzekucyjnego, tj. opatrzonego klauzulą wykonalności w postępowaniu sądowym **o sygn. akt I Co 94/04.**

W konsekwencji czego wniesienie pozwu przez powoda 09/02/2015 [data prezentaty, k. 1] nastąpiło po upływie terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia. **Powyższe nie jest nadużyciem prawa podmiotowego, o którym mowa w art. 5 k.c.** [k. 193-194]. Ma rację powód, wskazując że dłużnicy powinni spełniać obciążające ich świadczenie [k. 193]. Jednak, czy naprawdę pełnomocnik powoda uważa, że w sytuacji roszczenia [ewentualnie] niespłaconego wierzyciel bądź jego następny prawny powinni móc dochodzić 10, 50 czy nawet 100 lat po tym jak już się przedawniło? Nie taka idea kryje się za instytucją przedawnienia roszczeń.

W orzecznictwie istnieją rozbieżności dotyczące kwestii, kiedy można powołać się na sprzeczność zarzutu przedawnienia z zasadami współzycia społecznego. Sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadały się na temat tego w jakich okolicznościach i kiedy można powoływać się na sprzeczność zarzutu przedawnienia z zasadami współzycia społecznego. W zdecydowanej większości przypadków sądy dopuszczają taką możliwość z zastrzeżeniem, że jest to możliwe **tylko w wyjątkowych okolicznościach.** Jest też kierunek w orzecznictwie, zgodnie z którym uwzględnienie zarzutu przedawnienia może być uznane za naruszające art. 5 k.c. tylko jeśli przekroczenie terminu przedawnienia jest niewielkie [Możliwość powołania się na sprzeczność zarzutu przedawnienia z zasadami współzycia społecznego, L.].

W rozpoznawanej sprawie nie zaszły żadne, wyjątkowe okoliczności, które przemawiałyby za nieuwzględnieniem zarzutu przedawnienia roszczenia powoda. Przede wszystkim przekroczenie terminu przedawnienia przez powoda jest znaczne. Powód wystąpił, bowiem z pozwem o zapłatę celem dochodzenia tego roszczenia prawie 8 lat po upływie terminu przedawnienia roszczenia. Jednocześnie powód w jakikolwiek sposób nie wykazał, że tak duże naruszenie terminu przedawnienia przez powoda było spowodowane negatywnym zachowaniem się pozwanego. Z racji tego uznano zarzut powoda za bezzasadny.

Biorąc pod rozwagę powyższe przyjęto, że roszczenie powoda jest przedawnione. To obliguje do oddalenia powództwa.

Pozwany zgłosił również zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda [k. 169v-170].

Jak opisano wcześniej powód nie wykazał, że na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 30/12/2013 nabył od (...) na swoją rzecz wierzytelność przysługującą (...) względem pozwanego z tytułu umowy kredytu zawartej 01/09/2001. Wskutek czego powód nie może domagać się od pozwanego zapłaty niespłaconego kredytu, udzielonego pozwanemu na podstawie umowy kredytu z 01/09/2001. Powód nie jest bowiem czynnie legitymowany procesowo w tej sprawie, aby żądać od pozwanego zapłaty świadczenia pieniężnego objętego żądaniem pozwu.

Tak więc z kolejnej przyczyny powództwo podlegało oddaleniu. **W związku z tym orzeczono, jak w pkt I wyroku.**

O kosztach procesu orzeczono w pkt II wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4500 PLN zwrotu kosztów procesu złożyło się wynagrodzenie będącego adwokatem pełnomocnika pozwanego, w tym za postępowanie zażaleniowe o sygn. akt VI Cz 344/22 [k. 179, 174-176].

Zarządzenia

(...)

(...)

□